

EL POBLE: CATALA

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTHECA CATALUNYA Y NACIONS LIGUES. 4 pàgines trimestrals PAISOS DE UNIO POSTAL. 8 pàgines trimestrals ANY IV Barcelona, divendres 13 de setembre de 1907 NÚM. 575 REDACCIO Y ADMINISTRACIO: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 728 PREUS DE SUSCRIPCIÓ a un volum trimestral a nostra BIBLIOTHECA BARCELONA. 150 pàgines cada volum CATALUNYA Y NACIONS LIGUES. 500 pàgines trimestrals Cts. 5

PIANOS CHASSAIGNE FRERES

PARIS, 1900: Medalla d'Or
LIEGE, 1905: Diploma d'Honor
AL COMPTAT * A PLASSOS * LLOGUERS
Passeig de Gràcia, 84, ent. - BARCELONA

OBSEQUI HUMANITARI

Les persones que sofreixen Neurastenia, Cerebral, Insipiente, Debilitat general, palpitacions del cor, y demés malalties nervioses, recobraràn ràpidament la salut per-
duda ab el **FOSFO GLICO-KOLA**
d'aquest **MARAVILLOS TONIC RECONSTITUENT** (en elegant caixa metàl·lica) a tota persona que ho solliciti del autor **Dr. B. Doménech**, -Londa de Sant Pau, 12, Jarmala.- BARCELONA.

ACADEMIA AINAUD

Sorts, 638, segon (entre Passeig de Gràcia y Olarís). - Obertura de curs el primer d'octubre. Director: **ENRIQUE AINAUD**. Solfeig, Teoria, Armonia, Composició, Contrapunt, Fuga y Armonium, J. Cuatrecasas, R. Vives, Violó, Viola, Música de Càmera y Concert instrumental, E. Ainaud, Violoncello, R. Brandia. - Demanar prospectes en els Magatzems de Música.

JOSEP M. NOGUERA

Corredor Colegiat. - Rambla Santa Mònica, 15, interior. Col·locació de capitals. ADMINISTRACIO DE FINQUES. Compra. Venda. - Hipotecas. - Prestams ab devolució a plasses al 4 y 1/2 per 100 anyal. - De 10 a 12 y de 8 a 7. - Telefon 2,593.

La qüestió del Marroc

Quarantatre treballadors s'han confiat al judici de la Direcció d'El Pont Català, optant al premi ofert en nostre «Feit Concurs» pels distingits al millor treball periodístic que desenvolupés en forma d'ecos o notes polítiques el tema «Darrera desenvolupaments del Marroc ab relació a Espanya». Cap d'ells, a nostre entendre, aconseguirà guanyar qualitat prou para l'adjudicació del premi, encara que alguns, d'entre tots, podrien assenyalar-se per revelar en els seus textos certes valors condicions d'escriptor polític.

Ecós

Ha finalitzat el terme de l'armistici. Les víctimes no volen rendir, i l'espectacle comensarà, altre cop, quan en Drude s'hagi refet de la victòria del dia 3. Quina jola pels periodistes criminals!
Continuarà l'espectacle que ha deixat a la vora d'un centenar de soldats francesos fora de combat, fins ara.
Ja hi som a la pendenta. «C'est bien la guerre», ha dit en Jean Jaurès.
Y al que ho és la guerra, ab tot el seguit de llàgrimes y misèries, d'horors y crueltats; la guerra de religió y de patri; la lluita terrible contra la qual profana la terra sagrada y les barres del dogma del Profeta.
La invasió va estenent-se damunt del Continent misteriós, y no la detindrà pas la melineta dels canons francesos. Els ecosos dels primers trocets, podrien absorbir les planes assolades, l'arborat, més, encara, la sang dels orients, y l'esperit de revolta xiliana, furiat, terres endins de l'Imperi mogreb.
Ben cert que ja ha vingut la guerra; y no la defugiran els fills de Mahoma, car ella's permet, més aviat, gaudir les delícies del Paradís promeses en les Escritures.

Tot just estem en el pròleg y ja n'han mort de lluitadors cristians, que les armes dels infidels també'n tomben d'homes.
Més que hi fa, si calen els agressors envoltats ab les banderes dels noms sagrats d'Islamisme, Justícia... Oh quina atmosfera d'hipòtesis sura per la vella Europa!
Els pobles s'esguarden recelosos, ocupant elements de vida. Els ofeguen els armaments formidables que costen riuades d'or, y els diplomàtics inventen les fórmules perverses d'anorament dels debils, y les convencions internacionals proclamen, posposament, «el dret de protecció».

Després sols manquen les víctimes... Ja hi són. És necessari l'intervenció.
Fransa? Sola, no, que l'Alemanya no ho vol; que'l kaiser està alerta; que es massa viu el record de l'anada a Tànger. Y quin farà d'escolt?
No la veu, la previó de la Diplomacia?
Recordaueus de la Conferència d'Algeires, en la qual les potències ens tutajaren.

Recordaueus d'aquell gran triomf de l'Alemanya, y feu memòria de lo assentat en el preàmbol de la famosa Acta: «Inspirant-se en l'interès que existeix de que l'orde, la pau y la prosperitat imperin al Marroc, y havent regonegut les potències que tant preuen objectiu no podrà obtenir-se sinó mitjançant l'introducció de reformes basades en el triple principi de la sobirania de Sa Majestat el Solda, de l'integritat dels seus Estats y de la llibertat econòmica sense cap desigualtat, han resolt, per invitació que'l ha dirigit Sa Majestat Xerifiana -oh la veritat dels documents diplomàtics!- reunir la Conferència d'Algeires».

Doncs, y l'ocupació posterior d'Uxda y l'enrument de Casa-Blanca, no hi van contra des d'aquella principi -no rectifiquem en l'artíficiat -el de la sobirania del solda y el de l'integritat del Marroc? Obideueus de la Lògica.

Fransa ha d'aprofitar l'oportunitat de la penetració violenta, prenent el frac de la pacífica; està congestionada de riquesa; es potència de primera classe; y li convenen maniobres que la distinguen dels altres interiors. És un enofe provar, sense perill, les noves màquines de guerra; enviar la mort de dalt d'un globo captiu, oirant com els ineluctables, els salvatges, resten astorats, oberts els ulls, davant del prodigi.

Quin goig, si no l'amargués l'ombra sinistra de l'emperador que vigila, de l'a-

Allà ont el tirà està investit d'un caràcter diví, o d'uns drets donats per Déu (que es lo primer que proceuen fer creure als tirans), ont els y els seus representants tenen dret de vida o mort, ont se castiga ab ferocitat refinada, ab tota mena de tortures, ab els castigs més repugnants y abominables, ont no's necessita cap expedient para escapar les mans, o els peus, o el cap, ont la religió constitueix tota ciència, y ont el tirà y la religió, amparats l'un de l'altre, fan impossible tota emancipació; les fórmules de notament y respecte, allí naturals y ordinàries, són massa denigrants, el temor es massa insuperable; l'acatament exigeix masses totes de front a la vil pols de la terra, el respecte obliga a genuflexions y encorvaments massa completos, la religió imposa masses banyes y abluacions, y camins a peu-nu, y salemes de bocanades en terra, y besos als baixos de les vestes dels sacerdots y saceres, y als peus dels prínceps, y als genolls dels fills dels prínceps, para que entre tota la ramada d'escolars temerosos de l'orgasme, de la el-kasha, de l'argolla o de la forca, pugui rompre la pallofa de la lleure el llibre blanc de la franquescia.

Cal la franquescia ha nascut de la condició individual generalizada de la llibertat de l'home, de l'igualtat davant la llei. Cap Bastilla ha conegut mai masses sinerres; primer els revoluts (que per no poder ésser francos havien sigut conspiradors) varen haver d'enderrocar; sobre el seu derroc s'erigiren els drets de l'home.

Sovint, els anglesos y nordamericans deixen bocanades a certa llatins per la brutalitat de la seva franquescia: són els dos països més lliures del món.
Doncs, el moro, no pot ésser franc.

Però, una vegada'n vaig trobar un que va arribar a ésser-ho ab mi.
Un vespre, vaig entrar al café de monsieur Tourin, a Tànger, y un dels quatre o cinc moros que hi havia asseguts al voltant de la taula, me va ordir alegrement. Felen foras gatzara. El moro no es expansiu ni alegre més que quan ha begut begudes cristianes (el no són molt habituds). Des de les carnes y comunitatius que estaven y pel nombre de còpies y gots que hi havia damunt de la taula, vaig comprendre que havien fet un petit extraordinari, atesa l'ordinària continència moruna.

El moro que m'havia ordir era'l mossò d'una quadra ont jo sols llogar un cavall, que ell me portava al lloc convingut y me'l venia a buscar, y en virtut de les estrenes meves per aquest servei, erem amics.

Barrejanthi paraules marroquines, que jo ab prou feliç entenia, y en castellà que ell no parlava gaire, me va fer un sens fi de manifestacions de simpatia que no venien a res, però que venien després de les llibacions anteriorment ingerides. Va voler que fumés quif en la seva pipa, entusiasmant-se al veure que m'empassava'l fum sense tossir, y va volerme convidar a beure tant si com no, cosa extraordinària.

Antes el-has. (Acosta'l got). -Y va trinar ab mi a l'europea com un correcte francès. Després, buscant les paraules y intercalant grans riotes: -Yo ser un sujeto muy... Yo me acordé a mi todo! Yo me acordé a mi todo! Yo me acordé a mi todo!

Després de fer una ganyota de dubte, vaig declarar que no'l creia. Ell protestà, y jo vaig insistir. Per fi, baixant la veu para que no'm sentís més que ell, vaig dir-li: -Veja. Si'm trobessis al camp, de modo que jo no't vegés, y que tinguessis l'absoluta certitud de que no't veuria ni pot veure ningú, y sapiguessis que al m'eres el tret no't puc descobrir perquè no't veig, y que ningú més te pot descobrir, y portessis el fusell... que faries?

Ell va separar el cap apartant-se de mi, protestant:
-Ah, ja, ja, ja! Gualo, gualo. (Ah, no, no! Prou, bastat!)
M'havia escoltat atentament, y quedà un moment en silenci. Després s'acostà, y fent un somriure especial, va dir-me, també molt baix:

-Pos bien... Si tu comprendido, maestro!
No sé quina cara devia fer jo, que l'home va acabar com per aconsellarme:
-Tu estar cristiano, maestro!

Quan jo era petit me varen relatar aquest conte:
Un savi de Grecia va comprar un ruc. Fela molt sol. Va fer aturar el ruc y va posarse a jeure aprofitant l'ombra que projectava a terra. El primer amo del ruc despertà al savi a garrotades, protestant de la seva feia, y dient Jo t'he venut el ruc, però no la seva ombra.

Doncs, ara això no es un conte, es un fet que recordo: un anglès francès va comprar uns terrenys creient que hi trobaria un fil de guix (tot el guix del Marroc es importa, la calis no). Quan el terrer fou seu, o de la Companyia que representava, contractà moros y jueus para ferhi pous, per via de sondatge. Quan un dia anà a veure les obres, se va trobar ab tots els obrers lligats ab cordes, y l'antic propietari de la finca ab un representant del magzen y un escamot de soldats, que li reclamaven la resolució del contracte, ja que li havien venut la terra, però no lo que hi havia adintre.

LA SENYORA
DONYA MARIA GORDIS Y MAS
NATURAL DE SANT FELIU DE GUILLERMS
ha mort, havent rebut la extremaunció
(Q. R. P. D.)
Des deconsoletas fills don Guerau y donya Maria Ribot, germà don Jaume, germana política donya Teresa Albert, fills polítics don Candi Burinash y donya Caran Gumbro, neta ausenta y presents don Fermi Burinash, Emili Ferralides y Gonzala Ribot, nebots, cunyat y demés parents, participen a les soltes y coneguts tant sensible perdut y els preguen l'acompanyar a Déu y se espereix assistir avui a les quatre, a la casa mercoria, Rambla de Catalunya, 11, para acompanyar el cadavre a l'iglesia de la Purissima Concepció, y de allí a la darrera estada, Començant nou, per lo que rebran especial favor.

MAQUINARIA MODERNA PERA TOTES LES INDUSTRIES
DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.
ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

Material Fotogràfic
RIBA, s. en c.
Balances de les meravelloses
PLAQUES AUTOCROMES LUMIERE
para la fotografia dels colors, així com del material necessari para sa manipulació.
PLAQUES KODAK
de magnífics resultats
CUBELLS KODAK
para el desenvolupament de pel·lícules a la llum del dia, sense necessitat per lo tant, de llum roja ni de cambra fosca
Plassa de Catalunya, 20 - BARCELONA

Roviralta y C.
Cartró-cuiro
per cobertes
24 - Carrer Ample - 24
Barcelona

Notes marginals...

"Comentaris ràpids,"

El sentit futurista que es l'essència del catalanisme s'ha evidenciat una vegada més ara. Lo que deu anys endarrera, en vigiles de la debilitat, era solament el criteri dels catalanistes, minoria alavors a Catalunya, avui es el criteri general de l'opinió espanyola. La prudència y el sentit comú que ara són la única del pensar col·lectiu, eren un quant temps endarrera motiu de vilipendi para'ls que aquí tenien l'atreviment de dir paraules de serenitat a la multitud esbrogada. Quan la guerra de Cuba, que tingué'l seu epíleg en l'aventura ab el Nordamèrica, el criteri positivament català, antiaventurer y pràctic, no solament exaltava l'ortori dels catalanistes, minoria alavors a Catalunya, avui es el criteri general de l'opinió espanyola. La prudència y el sentit comú que ara són la única del pensar col·lectiu, eren un quant temps endarrera motiu de vilipendi para'ls que aquí tenien l'atreviment de dir paraules de serenitat a la multitud esbrogada.

Deu anys endarrera'l Govern de l'Estat espanyol va trobar en l'opinió pública l'apoi, el ressò necessari para l'ensar a una aventura quimèrica. Avui si se deixés enllunyar pels mirallots que la diplomacia francesa li posa davant dels ulls y pretengues fer lo mateix, li fora molt difícil el ferho tenint d'anar contra la corrent general de l'opinió. L'altitudinosa d'aquest succeís, car ell es un símbol. És l'esperit de la nova Catalunya triomfant en les albars del segle xx, de l'esperit de l'Espanya y de la Catalunya del segle XIX

Època de observació	Baròmetre nivell mar	Temperat. a l'ombra	Direcció del vent	Humiditat relativa	Class. de núvols	Quantitat de núvols
8 III	766.97	24.0	E.N.E.	80	K.	10
9 III	766.51	24.0	E.S.E.	67	C. K. S.	00

	Máxima	Mínima	Veloc. del vent.	Estado de la rada	Plu. en milim.
34	Sol 357	Omb 304	423	282	0
horas	Omb. 242	Ref. 194			
Sordida del sol: 529 m.—Posta: 0° 5 t. Omb. de la lluna: 831 t.—Posta: 12° 46 m.					
Notes comparatives de la temperatura Durant els sis ultims dies					
	11 Set. 1907	10 Set. 1907	9 Set. 1907	8 Set. 1907	7 Set. 1907
Máxima al Sol.	38°7	40°0	39°5	39°2	37°2

Màxima a Pombal: 1901; 1971 1984; 188 2001 887									
Durant els mateixos dies de l'any anterior									
	11 Set.	1900	10 Set.	9 Set.	8 Set.	1900	10 Set.	9 Set.	8 Set.
Màxima al est.	85°8'	85°3'	89°8'	89°5'	89°5'	35°8'	194°	194°	88°8'
Màxima a Pombal:	21°0'	20°8'	19°6'	19°0'	19°0'	35°8'	194°	194°	187°

BRAGUERS TORRENT
para la curació de tota classe d'hermies (tremes), sempre nota, sense tirants, pells ni guarnició de cap classe, no molesta ni fan bullo, assequen al cos amb un quant. Homos dones y nris deca unloris. No compreu sense abans veure aquesta casa. Carrer de l'Unió, núm. 15, tenda. Casa Torrent.

COLECCIONISTES DE SAGELLS!!!

La casa **VICTOR ROBERT**, 83, rue de Richelieu, París, posa a la venda una serie de coleccions de sagells, tots diferents, tots garantits y al preu de la tercera part de son valor real.

AMÉRICA DEL NORD	"PAQUET RECLAM."	AMÉRICA DEL SUR
100 sagells diferents	100 sagells diferents	100 sagells diferents
del Canada, Estats Units, Mèxic, Terra Nova, Argentina, Paraguai, etc.	de les cinc parts del món: Japó, Austràlia, Egipte, Colòmbia, Mèxic, Rússia, etc.	d'Antioquia, Argentina, Brasil, Colòmbia, Xile, Medellín, Perú, Tima, Venezuela, Puerto-Rico, etc.
Preu: 5 francs	Preu: 1 franc	Preu: 750 francs

Acaaba de sortir Catàleg d'ocasions para 1907
49 planes. Coleccions, lols, series, etc. Envia gratis y franc y ab excolens sagells de

Prima gratuita

MOBLES **DE**
A. DIRAT
— Exposició permanent de
DORMITORS MENJADORS DESPAIGS SALONS etc. etc.

PIANOS y harmoniums de lloguer desde 10 pesetas al mes. Carrer del Bruç, núm. 78, entresol, primer:

El millor depuranti y refrescant de la sang
 65 ANYS D'EXIT CREIXENT SON SA MILLOR RECOMANACIÓ
Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO
 Se ven a les principals farmacies y drogueries
Unics agents a Espanya: J. URIACH Y COMP^{ta}. - Moncada, 20; Barcelona

[lades, capitã Aldamiz, ab 1,350 toneladas carbô]

De Valencia, en 20 hores, vapor «Canalejas», de 939 tonelades, capità García, ab càrrega general i passatge.

lhu, de 681 tonelles, capitá Torcel, ab camp general.

BARCOS DESPATXATS

Pera Buenos Aires, vapor «José Gallari», capitá Ferrer, ab efectes: pera Bilbao, vapor «Abel», capitá Antonio, capítá Améaga, ab idem: pera Ferragut, vapor «Berna», capitá Galinda, ab idem: pera Palma, vapor-correu «Beller», capitá Pita, ab idem: pera Almería, palibot «Soledad Parodi», capitá Quesada, ab idem: pera Garrucha, polisser-gota «Borigua», capitá Heredia, ab idem: pera Sevilla, vapor anclat «Reading», capitá Williams, ab llatre: pera Arilés, vapor «Sardineiro», capitá Ruano, ab idem.

BARCOS SORTITS

Vapor «Álvia», cap a Huelva; vapor «Primer», cap a Bilbao; vapor «Vicente Ferrer», cap a València; vapor «Veiarde», cap a Almería; vapor «Anclat», cap a Roses; vapor «José Gallari», cap a Buenos Aires; vapor-correu «William», cap a Palma; vapor «Marie Louise», cap a Gaudis; vapor francès «Los Angeles», cap a Buenos Aires; vapor francès «Montarolo», cap a Colon; vapor-correu «Alentejo», cap a Liverpool; vapor-correu «Balestar», cap a Palma.

Vapore de la casa Mes Andrene

«Solo», sortirà cap a Hamburg el 18; «Pinxton», sortirà cap a Hamburg el 18; «Compedor», sortirà cap a Londres y Amsterdam el 18; «Fortuny», sortirà a Huelva el 11; «Pinxton», arribà a Barcelona el 11; «Goya», sortí de Santander el 10 cap a Coruña; «Lista», sortí de Santander el 11 cap a Ferrol.

(2)

Mercats d'Espanya

MERCATS DE BLAT

Preus del blat en els mercats reguladors:

Valladolid, 47'25 rals fanega
Peshafai, 47'00 id., id.
Salamanca, 49'25 id., id.
Nava del Rey, 46'50 id., id.
Arévalo, 48'50 id., id.
Rioco, 48'00 id., les 34 lliures.
Medina del Campo, 46'60 id., fanega.

Imprempta Domènech, Ampla núm. 7

F. MAS SARDÀ Y FILLS

Banella del Centre, 20.-Barcelona

Negociem cupons Interior 4 per 100 i obli-
gatsions Alacant i Roda a Reus, vendent
primer octubre pròxim.